

ASEPSİ
ANTİSEPSİ
STERİLİZASYON
DEZENFEKSİYON

Yard.Doç.Dr.L.Onur Uyanık

ASEPSİ

Kısaca asepsi tüm mikroorganizmaların yokluğudur.

Hasta ile temasa gelecek tıbbi araç gereçleri, enfeksiyon ajanlarından (patojen ve non patojen mikroorganizmalar) arıtmak ve her türlü kirlenme yollarının ortadan kaldırılması için alınan tedbirlerin hepsidir.

Tıbbi Asepsi

Bir konakçıdan bir başkasına hastalık yapan mikroorganizmaların geçmesini önlemeye çalışmak ve ortamdaki mikroorganizma sayısını azaltmaktır.

Patojen mikroorganizmaların yayılmasını ve üremesini önleyerek, çevrenin güvenliğini artırmaktır

Cerrahi Asepsi

Uygulamanın yapılacağı ortamın, çevresinin ve gerekli araç/gerecin tüm mikroorganizmalardan arındırılması işlemidir.

- Deri ve mukoza bütünlüğü bozulduğunda,
- Steril vücut boşluklarına girildiğinde,
- Deri bütünlüğü bozulmuş ve steril vücut boşluklarına girilmiş hastalara bakım verildiğinde kullanılır.(pansuman)

Aseptik teknikler, sterilizasyon,
dezenfeksiyon işlemleri ve antisepsi
uygulamaları içerir.

PRIMUM NON NOCERE

Antisepsi

Antisepsi, vücut yüzeyindeki canlı **mikroorganizma sayısının**, antimikrobiyal aktiviteye sahip olan bir kimyasal madde (antiseptik) kullanılarak **indirgenmesidir**.

Sterilizasyon

Bir maddenin üzerinde veya içinde bulunan tüm mikroorganizmalardan arındırılma işlemine STERİLİZASYON denir.

Bu işlem sonrasında hastalık yapan ve yapmayan tüm mikroorganizmalar öldürülmektedir.

Bu işlem sonucunda sporsuz bakteriler, virusler, mantarlar gibi tüm mikroorganizmalar ortadan kaldırılır.

Sterilizasyonun etkili olması için dikkat edilmesi gereken temel ilkeler şunlardır:

- Steril edilecek obje iyi yıkanmış olmalıdır
- Sterilizasyon türü steril edilecek objenin tüm yüzeyine etki etmelidir
- Steril edilecek objeler doğru olarak paketlenmelidir
- Sterilizasyon türünün süresi yeterli olmalıdır
- Sterilliği bozmamak için objeler uygun şekilde saklanmalıdır
- Steril edilen objenin üzerine aracın cinsi ve steril edilme tarihi yazılmalıdır
- Steril edilen obje sterilizasyonun geçerli olduğu süre içinde kullanılmalı ve aracın son kullanma tarihi bilinmelidir

Sterilizasyon Yöntemleri

1-Fiziksel Yöntemler

A. Isı ile sterilizasyon

1.Kuru ısı ile sterilizasyon(etüv)

2.Nemli ısı ile sterilizasyon(otoklav,kemiklav)

B. Işınlarla Sterilizasyon (uv, alfa, beta, gama)

Kuru hava sterilizasyonu:

Etüv, Pastör fırını

160 °C 120 dakika

170 °C 60 dakika

Otoklav

Yüksek Isı, Basıncılı buhar

121°C 1atm basınç 15 dakika

134°C 3atm basınç 3 dakika

2- Kimyasal Yöntemler

A. Filtrasyon ile sterilizasyon

vitamin, besi yeri, hava

B. Gazlarla sterilizasyon

etilen oksit, ozon, formaldehit,, kükürt dioksit ve klor

C. Kimyasal maddelerle sterilizasyon

Gluteraldehit

Dezenfeksiyon

Dezenfeksiyon, cansız objelerde hastalık yapabilen mikroorganizmaların (sporlar hariç) yok edilmesi veya çoğalmasının engellenmesi işlemidir.

Dezenfeksiyon için kullanılan kimyasal solüsyonlara DEZENFEKTAN denir.

Dezenfektan çok düşük konsantrasyonlarda vücut yüzeyine uygulandığı zaman ANTİSEPTİK ismini alır.

Antiseptiklerle canlı dokulardan mikroorganizmaların uzaklaştırılması işlemine ise ANTİSEPSİ denir.

Dezenfeksiyon Yöntemleri

1-Fiziksel Yöntemler

A. Isı ile dezenfeksiyon(alevle yakma, kaynatma)

B. Işın ile dezenfeksiyon(uv)

2-Kimyasal Yöntemler (izopropil alkol, etil alkol, povidin-iodür, klorheksidin, sodyum hipoklorit)